

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-17P/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220207128
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2020:7220207128.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Janou Macalovou, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. J.M. K., nar. XX.X.XXXX a mal. F. K., nar. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, detí rodičov: matky H. K., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Š. XX, F., t.č. B. Z. Y. S. a otca E. K., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Z. XX, F., t.č. B. Z. Y. S., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, na nariadenie neodkladného opatrenia a o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e nad mal. J. K., nar. XX.X.XXXX a mal. F. K., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Košická Nová Ves, Mliečna 20/A, 040 14 Košice.

II. U k l a d á rodičom každému prispievať na výživu mal. J. a F. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrované dieťa na každé z nich vždy do 15. toho dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku do budúcnosti na účet Centra pre deti a rodiny Košická Nová Ves, Mliečna 20A, 040 14 Košice.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 14.7.2020, doručeným Okresnému súdu Košice II elektronicky dňa 15.7.2020 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „Úrad“) žiadal nariadiť mal. deťom J. a F. ústavnú starostlivosť a rodičov zaviazat' prispievať na ich výživu sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrované dieťa. Uviedol, že maloleté deti J. a F. K. boli prijaté do Centra pre deti a rodiny Dorka, n.o. Košice, na základe uznesenia Okresného súdu Košice II, zo dňa 9.1.2020 o neodkladnom opatrení č.k. 43PPOm/1/2019. Maloleté deti sú od začiatku umiestnenia v zariadení na výkon rozhodnutia súdu v profesionálnej rodine. Pediatrickú starostlivosť maloletým deťom poskytuje H.. B. Š., R. X. Č.. X, F.. Maloletá J. je evidovaná v gastroenterologickej ambulancii pre diagnózu astenia constitutionalis, casus soc., maloletá F. je evidovaná v ambulancii pediatrickej kardiológie pre defekt medzipredsieňovej prehriadky a na detskej neurologickej ambulancii pre afektívne respiračné záchvaty cyanotické, atonické s poruchou vedomia. Maloletá má diagnostikovanú P., L. H. K., G.. V mesiaci jún 2019 obidve maloleté prekonali ovčie kiahne. Maloletá J. je žiačkou Základnej školy H. Z. Y. F., navštevovala prvý ročník. Psychický, fyzický a sociálny vývin maloletej F. sa toho času javí v pomalšom tempe v porovnaní s jej fyzickým vekom. Kontakt maloletých detí s biologickou rodinou je častý, väčšinou telefonicky, otec maloleté deti kontaktuje iba telefonicky, matka telefonicky aj osobnými návštevami v zariadení. Úrad prešetril rodinné a sociálne pomery v domácnosti rodičov a zistil, že rodičia H. K.Á., nar. X.X.XXXX a E. K., nar. X.X.XXXX žijú v B.K. S. Y. S.. Rodičia maloletých detí žijú oddelene, spoločnú domácnosť nevedú. Otec žije s novou družkou a kamarátom v jednoizbovej schátralej chatrči, v nevyhovujúcich bytových, hygienických a sociálnych pomeroch, kde otec nemá

vytvorené vhodné životné podmienky pre maloleté deti. Je nezamestnaný, nachádza sa v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Matka žije s novým partnerom p. L. vo vedľajšom príbytku od otca detí. Jedná sa o jednoizbovú murovanú stavbu, zariadenú potrebným nábytkom, po hygienickej stránke uspokojivo udržiavanú. Matka pri rozhovore uviedla, že je s takýmto spôsobom života spokojná, za deťmi do Dorky chodí často, stále im donesie nejaké sladkosti, teší sa na nich, že ich uvidí. Matka poberá invalidný dôchodok zo Sociálnej poisťovne. Otec má z predchádzajúceho partnerského vzťahu 2 maloleté deti Y. K., nar. X.XX.XXXX, ktorá je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky E. K., nar. XX.XX.XXXX a maloletú G. K., nar. X.XX.XXXX, zverenú do osobnej starostlivosti matky B. S.. Matka má z predchádzajúceho vzťahu maloletého V. V., nar. XX.X.XXXX, zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca E. V., nar. X.X.XXXX. Úrad dlhodobo pred umiestnením maloletých detí pôsobil v rodine formou terénnej sociálnej práce, odbornými metódami zameranými na zlepšenie životnej situácie maloletých detí, však napriek tejto forme pomoci rodičia maloletým deťom dokázali zabezpečovať iba primárne potreby. Rodinné prostredie pred umiestnením maloletých detí nebolo dostatočne motivujúce pre ich osobnostný vývin, chýbala saturácia emočných potrieb maloletých detí, ako pocit bezpečia, istoty a lásky. Rodina žila neusporiadaným spôsobom života, v nevyhovujúcich bytových, hygienických a sociálnych pomeroch. Otec často požíval alkoholické nápoje a pod ich vplyvom sa správal výbušne, agresívne a násilnícky voči matke, ktorá mala submisívne postavenie v rodine. Taktiež matka v dôsledku bližšie nešpecifikovaného ochorenia mozgu a pretrvávajúceho alkoholizmu nedokázala zabezpečiť potreby detí a nedokázala sama bez pomoci inej osoby zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. V súčasnosti nedochádza k atakom zo strany otca na matku, keďže nezdierať spoločnú domácnosť a nie sú už partermi, však spôsob ich života sa nezmenil, naďalej žijú neusporiadaným spôsobom života, s požívaním alkoholických nápojov, bez motivácie k zmene, bez aktivity zmeniť ich terajšie bývanie. Otec s Úradom nespolupracuje, neprejavuje žiadny záujem o riešenie životnej situácie maloletých detí. Matka s úradom spolupracuje, však pasívne, t.j. nerieši bývanie rodiny, aj keď jej bola ponúknutá pomoc od mesta na podanie žiadosti o pridelenie sociálneho bytu. Matka doposiaľ Magistrát mesta Košice neoslovila, žiadosť o pridelenie sociálneho bytu nepodala. Matka taktiež pasívne reagovala na ponúknutú sociálnu pomoc, na ponúknutú pomoc prostredníctvom zariadenia núdzového bývania, na ponúknutú pomoc psychológa, na riešenie jej zlej finančnej situácie prostredníctvom aktivačných prác. Vyjadrenia matky sú, že po odchode od otca detí, ktorý bol násilník a agresor, je so svojím životom spokojná a nevie čo by mala na svojom živote meniť. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam úrad v správe zo dňa 29.6.2020 zaslanej súdu v konaní č. 43PPOm/1/2019 konštatoval, že súdom nariadené výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom J. K., nar. XX.X.XXXX a F. K., nar. XX.X.XXXX a na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov na strane maloletých detí nespĺnilo svoj účel, sanácia rodinného prostredia nebola úspešná.

2. Uznesením sp. zn. 17P/56/2020-14 zo dňa 16.7.2020 tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. J.M. a F.Í. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dorka, n.o., so sídlom Hemerkova 28, Košice s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o nariadenie ústavnej starostlivosti vedeného pred Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 17P/56/2020.
3. Pojednávanie dňa 21.10.2020 sa matka detí nezúčastnila. Doručenie predvolania mal súd vykazané riadne a včas. Preto konal a rozhodol v súlade s ust. § 180 CSP v neprítomnosti matky maloletých detí.
4. Otec detí na pojednávaní uviedol, že nemá vytvorené podmienky pre to, aby mohol zabezpečovať osobnú starostlivosť maloletým deťom, a preto súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti. Býva v chatovej oblasti v prenajatom dome. Dom je v schátralom stave, ostala z neho iba jedna izba, ktorú obýva so svojím kolegom. Za bývanie nič neuhrádza, nakoľko uvedená izba domu sa nachádza v červenej zóne. S matkou detí sú doposiaľ manželmi, avšak spolu nežijú viac ako 5 rokov. Keďže manželka poberá invalidný dôchodok, on nemá nárok na žiadnu sociálnu dávku, a preto ani nie je vedený v evidencii nezamestnaných. Privyrába si brigádnickou činnosťou, z ktorej dosahuje príjem vo výške 100 až 150 eur mesačne. Má vyživovaciu povinnosť k ďalším 2 mal. deťom, a to Y. K., nar. X.XX.XXXX a mal. G. K., nar. X.XX.XXXX. Mal. Y. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jeho matke a on bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 50,- eur mesačne. Mal. G. sa nachádza v starostlivosti jeho bývalej priateľky. Na výživu týchto detí v tomto roku ničím neprispel. Na výživu mal. J. a F. je schopný prispievať minimálnym zákonným výživným, nakoľko nie je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať vyšším výživným. Maloleté deti počas umiestnenia v zariadení Dorka, n.o. navštívil asi dvakrát.
5. Kolízny opatrovník odporučil nariadiť maloletým deťom ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v zariadení Centrum pre deti a rodiny Košická Nová Ves, Mliečna 20A, 040 14 Košice. Rodina žila neusporiadaným spôsobom života v nevyhovujúcich bytových, hygienických a sociálnych pomeroch.

Rodičia doposiaľ neupravili svoje pomery a nemajú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. Rodina bola úradom dlhodobo od roku 2014 monitorovaná. Matka má závažné zdravotné problémy. Trpí nešpecifikovaným ochorením mozgu a aj v dôsledku tohto ochorenia nie je schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť o deti. Nemá vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti a výchovy detí. Poberá invalidný dôchodok a peňažný príspevok zvýšených výdavkov spojených s diétnym stravovaním vo výške 39,02 eur mesačne. Voči nariadeniu ústavnej starostlivosti nemala námietky. Uviedla, že svoje pomery nevie zmeniť. Deti v zariadení navštevuje. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

6. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 24.9.2020 mal súd preukázané, že matka detí bola naposledy vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie v období od 21.1.2020 do 25.9.2011. Z evidencie bola vyradená dňa 26.9.2011 z dôvodu narodenia dieťaťa. Nepoberá dávku v hmotnej núdzi, rodičovský príspevok a ani iné štátne sociálne dávky. Otec bol naposledy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie v období od 9.12.2016 do 14.5.2017. Dňa 15.5.2017 bol vyradený pre nespokojnosť. Nepoberá dávku v hmotnej núdzi a ani žiadne iné štátne sociálne dávky.

7. Podľa potvrdenia sociálnej poisťovne zo dňa 7.10.2020 matka poberá invalidný dôchodok vo výške 195,90 eur.

8. Podľa potvrdenia zamestnávateľa otca v období 8-10/2019 bol otec zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom 378,72 eur.

9. Podľa ust. § 54 ods. 2, 4, 5 Zákona o rodine - súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

10. Podľa ust. § 62 ods. 1 cit. zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým nie sú deti schopné samostatne sa živiť.

11. Podľa ust. § 62 ods. 2 cit. zákona obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí, podľa svojich schopností, možností, majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa ust. § 62 ods. 3 cit. zákona každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa ust. § 75 ods. 1 cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa ust. § 76 ods. 1 cit. zákona, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa ust. § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rozhodne súd o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť,

aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Vychádzajúc zo zisteného skutočného stavu a citovaných zákonných ustanovení súd nariadil nad maloletými deťmi ústavnú starostlivosť, nakoľko mal preukázané, že rodičia nedokážu maloletým deťom zabezpečiť riadnu starostlivosť, primerané životné podmienky a vhodné výchovné prostredie, ktoré je dôležité i vzhľadom na zdravotné problémy maloletých detí. S poukazom na majetkové pomery rodičov ich súd zaviazal prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, vždy do 15. dňa mesiaca na účet Centra pre deti a rodiny Košická Nová Ves, Mliečna 20/A, Košice, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP a ich nárok žiadnemu z účastníkov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)).

Účastníkom, ktorí sa svojho práva podať odvolanie voči rozsudku účinne vzdali, toto právo nepatrí.